

Maria Lepmaa

VASTANDID

2022 Pärnu

*Meie elu on selline,
missugused on meie mõtted.
Marcus Aurelius*

Toimetaja: Irene Õmblus
Kujundaja ja küljendaja: Vallo Hallik

Teose sisu eest vastutab autor

© Kõik õigused kaitstud

ISBN: 978-9916-668-48-1

Trükk: MJ Konsult

Kirjastus Hea Tegu
www.fil.ee

*Hea lugeja,
soovin Sulle häid mõtteid!*

Kaks venda.
Kaksikvenda.
Ühesugused võimalused.
Erinevad saatused.
Millest algab kõik?
Mõttest.

1

RANDO

Mina olen mõtleja.

Muidugi on mul nimi ka, aga noh, üldiselt meeldib mulle palju mõtiskleda. Eks ma ikka tegutsen ka kui vaja ja muudmoodi ei saa, aga eelkõige meeldib mulle peas kõik korralikult läbi mõelda.

Muidu olen tavaline 16-aastane noormees Rando. Noh, üsna tavaline, võiks vist öelda. Tegelikult ei ole ma selles mõttes vist päris tavaline nagu on teised minuealised poisid, vaid pigem natuke teistsugune. Tavaline küll, aga teises mõttes. Ma püüan liigselt mitte silma torgata ja hoian rohkem omaette, võib-olla sellepärast olengi tavaline. Teismelised kutid tahavad ikka olla erilised ja milleski väga head, et teistele ära teha. Mina ei taha. See ei huvita mind. Pigem meeldib mulle vaikselt nii-öelda oma asja ajada.

Mis asja siis täpsemalt? Mis mulle eriti meeldib? Noh, sellest räägin natuke hiljem, nii

muuseas, ei tõtta kohe liigselt seletama. Eks see kipub vist ikka nii olema, et seleta ja jahvata palju tahad, aga kui nagu päriselt midagi öelda pole, siis see paistab ka varem või hiljem välja. Nagu seegi, kui midagi on ja sellest kohe liigset lärmi ei tee, siis paistab ka see hiljem nagunii välja. Mis sellest latramisest siis ikka nii väga kasu on, näha on ju ikkagi vaid see, mis tehtud saab. Seepärast ma ei räägigi, et polegi õieti midagi öelda, aga kui juba on, eks siis ütlen ka. Kui viitsin. Tavaliselt ma eriti ei viitsi, mõttetu ju.

Räägin parem natuke oma perekonnast.

Ma elan Tallinnas üsnagi normaalses peres, peaaegu kesklinnas, neljatoalises korteris. Õnneks on mul oma tuba. Mulle meeldib, et mul on koht, kus üksi olla ja mõtiskleda. Hoian oma territooriumi alati korras. Isegi emal ei lase ma tolmuimejaga oma toas ringi sebida, vaid teen parem ise. Ma ei kannata, kui keegi mu asju näpib või neid paigast nihutab.

Minu tuba on heledates toonides. Seintel on valge tapeet ja akna ees helekollane ruloo. Kogu päeva on kardin üles tõmmatud, et saaksin välja vaadata. Mulle meeldib inimesi ja ümbritsevat jälgida. Ruloo tõmban alla alles õhtul enne magaminekut.

Akna all on keskmise suurusega helepruun kirjutuslaud, mille peal on hõbedane sülearvuti ja lauanurgal kaks suurt topsikut, ühes vildikad

ja teises värvipliatsid. Rohkem asju laua peal ei vedele ja kõik koolitarbed on korralikult sahtlites. Mulle meeldib, kui laud on tühi, siis saan mõnusaalt oma meelistegevust harrastada, aga sellest räägin hiljem. Laua all on valge prügikorv ja selle kõrval must koolikott.

Laua kõrval on helehall pehme tugitool, mille nurgas on beežikas mustade triipudega pehme padi. Ühe seina vastas on voodi, mille teen igal hommikul korda. Voodiriideid katab sinine koertega päevatekk.

Teise seina ääres on helepruun riidekapp, mille ustel on peeglid. Kapiuksed on kinni ja riided korralikult riidepuudele sätitud. Kapi põhjas on tühi tumepunane spordikott kehalise kasvatuse ja trenni riiete jaoks. Jalanõusid minu toas ei leidu, kuna need jätan alati esikusse. Mulle ei meeldi, kui pori minu kohevale helerohelisele vaibale satub. Seda juhtub õnneks harva, aga sellest, kuidas see juhtub, räägin veidi hiljem.

Ma elan õnnelikus perekonnas, võiks vist isegi öelda. Tänapäeva mõistes õnnelikus. Noh, pean silmas seda, et elan oma ema ja isaga koos. Päris vanematega. Meil ei ole kärgpere. Kas see on hea või halb, ma isegi ei tea. Pigem ikka hea vist. Õudne oleks ju, kui peaksin elama mingi võõrasemaga või veelgi hullem – võõrasisaga. Ei, see mulle küll ei meeldiks. Päris hea tegelikult, et mul on päris vanemad. Enamikul mu klassikaaslastel

on kas võõrasema või -isa ja eks nad ole rääkinud, et see ikka normaalne pole. Noh, nõme ju, kui mingi võõras kodus passib. Mitte päris võõras, aga ikkagi – pole oma ega õige.

Veel on mu vanemad selles mõttes normaalsed, et nad pole mingid sõltlased. Ei, ma ei mõtle narkotsi, kuigi õnneks seda nad ei pane ka. Pidasin silmas, et nad pole mingid alkohoolikud, veel enam – kumbki isegi ei suitseta. Nali naljaks, vahel ikka rebime kildu, et vaata, mis papp meie perre alles jääb, kui arvestada summad kasvõi kuu vältel kokku, mis suitsupaki peale kuluks, ja noh, alksist ei maksa rääkidagi. Tegelikult muidugi nii ei ole, et paneme summa, mis mõttetute sõltuvuste peale kuluks, kuhugi topsikusse ja siis kuu lõpus ostame selles eest midagi head-paremat nii-öelda lohutuseks. Ei, seda muinasjuttu pole. Tegelikult kulub papp ju ikkagi ära, lihtsalt nipet-näpet iga-sugu staffi peale.

Kas mina suitsetan? Loomulikult olen ma suitsu proovinud – eks mul ole vanust ka juba ja uudishimu sai minustki võitu. Kui sõbrad peale kooli veits kõrvalises kohas suitsud ette panid, siis ikka nokiti mu kallal, et mingi nohkar oled või, et ei kõlba teistega koos kimuda. Noh, ma siis proovisingi. Niikui esimese mahvi endale sügavalt kopsudesse tõmbasin, kukkusin kõhima ja läkastama ja läksin näost hullult punaseks. Ma ei saa aru, kuidas sellist jälkust üldse keegi

vabatahtlikult imeda suudab! Ilgelt rõve mekk oli asjal küljes ja pärast käed ka veel haisesid. Kutid muidugi ei jõudnud ära hirnuda, kõhud kõveras. Neil oli nalja nabani, aga mul oli sellest suva. Rohkem ma seda jälkust teinud pole ega kavatse ka tulevikus teha. Mulle lihtsalt ei meeldi.

Mul on ikka suht vedanud, et mu vanemad sedavõrd normaalsed on. Mõlemad käivad täiskohaga tööl, aga mis tööd nad teevad, sellest ma küll ei viitsi rääkida. Tegelikult see polegi üldse oluline, peaasi et töötavad ja pappi voolab. Mis ta nüüd tegelikult nii väga voolab, alati võiks ju rohkem olla, aga noh, vaesed me ka pole. Selles mõttes, et naljas pole olnud ega pidanud pime-das kodus istuma maksmata elektriarvete pärast. Mulle meeldib, et peale tööd tegelevad vanemad oma asjadega, mind jätavad suhteliselt rahule. See ongi peamine. Ma ei kannataks, kui mu järel kogu aeg urgitsetaks ja nuhitaks, sest mulle meeldib vaikselt omaette nokitseda.

Tean küll, et on igasuguseid erinevaid ja ime-likke vanemaid. Sõbrad on enda omadest palju rääkinud, aga tegelikult, mis neist teistest ikka nii väga rääkida. Polegi nagu õieti huvi. Las elavad nagu tahavad, mind jätku rahule, mul iseendagagi piisavalt tegemist.

Emal vahel ikka ütleb mulle, et ma mõtlen üle. „Liigagi üle,“ ärgitab isagi takka. Isa on alati ema poolt või siis on ema isa poolt – ei teagi õieti,

aga alati on nad ikka teineteise poolt. Ah, ega ma ei saagi aru, mida ema nagu mõtleb sellega, kui mind ülemõtlemisses süüdistab. Mis sellest siis ikka nii väga on, ma ei mõista?! Inimene peabki mõtlema. Mina olen ka inimene, järelikult mõtlen. Või siis vastupidi: mõtlen, järelikult olen inimene. Tõsi, võib-olla mõtlen ma natuke rohkem kui teised, aga samas ei tea ma sugugi, kui palju teised mõtlevad, ma nende pähe ju ei näe. Olgu pealegi, vanemad on sellised nagu nad on, peaasi, et mul on nendega suhteliselt vedanud.

Ma ei ela ainult koos vanematega, mul on vend ka. Tegelikult lausa kaksikvend. Mina olen vanem, mul õnnestus esimesena sündida. Ju siis oli mul kuhugi nii kiire, et venna eemale lükkasin ja ise esimesena emahust välja ruttasin. Kuigi arvestades minu ja mu venna erinevat iseloomu on see üllatav, et just mina esimene olin. Mis imeloom see vend mul siis on? Noh, eks see selgub hiljem. Küllap ta räägib endast ise. Usun kindlasti, et räägib, sest rääkida talle hirmsasti meeldib.

Tegelikult, mis vahet seal õieti ongi, kumb enne välja vupsas, mina või mu vend. Nagunii oleme ühealised ja täiesti ühte nägu kah veel. On see hea? Kust mina tean, on või ei ole. Vahet pole ju. Ema ikka rõhutab, et ongi hea, poistel ühesugused võimalused. Noh, et samad kaardid käes, et mõlemad nii nägusad poisid ja küll tüdrukutel alles veab. Ma ei tea. Ema arvab ikka seda, mis tema arvab, las ta olla pealegi.

Välimuselt oleme vennaga tegelikult sellised tavalised poisid: suhteliselt pikka kasvu, õnneks mitte pikad piitspeened õlekõrred, vaid pigem sellised suurekasvulised. Ei, kindlasti mitte ka paksud. Noh, sellised suured tursked kutid. Eks selle viimase pärast peaksin vist õieti tänulik olema oma vennale, aga mispärast, sellest räägin natuke hiljem.

Meil vennaga on tavalised normaalsed soengud. Noh, nagu praegu popp on, et muidu hästi lühike, aga pealael on mõned juuksed pikemad. Mulle see soeng eriti ei meeldi, juuksed kipuvad alatasa silma minema ja tüütu on neid pidevalt kammida ja pesta samuti. Siilisoenguga oli lihtsam, lasin kergelt veega üle ja oligi korras. Veel mõned aastad tagasi olidki meil mõlemal siilikad – küll oli hea ja lihtne hooldada! Nüüd aga pean mässama nii et vähe pole. Ma tahaks omal selle pahmaka maha ajada, aga Romet – nii on mu venna nimi – vingub, et see pole mõeldavgi, sest siis me poleks ühtekad. Vend fännab täiega sellist soengut. Olgu pealegi, eks ma võin siis mõnda aega sellega veel leppida. See on vist mingi moehaigus, sest enamikul meie klassi poistel on selline soeng.

Juukseid me ei värvi, meid on õnnistatud süsimustade juustega. Alles hiljuti sain vanemate käest aru pärides teada, miks. Enamik meie klassi poisse on sellised „kartulid” ja paljud toonivad oma juukseid. Meie vennaga oleme mustad, kuna